

Oikeusministeriö

PL 25

00023 Valtioneuvosto

Lausuntopyyntö 21.7.2003 OM 32/41/2002

3. 10. 2003
 Oel 32 / 41 / 2002
 ON 028:00 / 2002
 laur

Stakesin lausunto työryhmän osamietinnöstä "Ihmiskauppa, paritus ja prostituutio"

Työryhmän tehtävänä on ollut esittää muutoksia rikoslakiin siten, että muutoksilla parannettaisiin mahdollisuuksia torjua ihmiskauppaa, paritusta ja prostituutiota. Muutokset on tarkoitettu tehdä toisaalta Suomen kansainvälisten velvoitteiden täytäntöön panemiseksi ja toisaalta kansallisten muutostarpeiden vuoksi.

Työryhmä käyttää tekstissään nimitystä "seksuaalipalvelu" tarkoittaessaan seksin myymistä. Stakes ei pidä asianmukaisena käsitettä "palvelu" tällaisessa yhteydessä eikä varsinkaan lakitekstissä.

Työryhmä esittää uutta rangaistussäännöstä, joka koskisi seksin ostamista sekä nuorelta henkilöltä ostettavan seksin enimmäisrangaistuksen korottamista kuudesta kuukaudesta yhteen vuoteen vankeutta. Jälkimmäistä ehdotusta Stakes kannattaa ja ehdottaa myös kyseisen teon vähimmäisrangaistusta (sakko) korotettavaksi.

Sen sijaan rangaistuksen vaatiminen seksin ostamisesta aikuiselta on ongelmallista. Kaikki yhteiskunnallisesti ei-toivottavakaan käytös ei välttämättä anna aiheutta kriminalisointiin. Stakes ehdottaa, että tällaista muutosta harkittaisiin vasta sitten, kun on saatu riittävästi tietoa Ruotsissa toteutetun lainsäädäntöuudistuksen yhteiskunnallisista vaikutuksista. Järjestyslaista ei siten ainakaan toistaiseksi tulisi poistaa seksin ostamista yleisellä paikalla koskevaa rangaistussäännöstä.

Eriävässä mielipiteessä (Lindstedt, Halttunen ja Lahtinen) esitetään, että vain ihmiskauppaan liittyvän seksin ostaminen olisi rangaistavaa. Käytännössä olisi erittäin vaikea edellyttää, että ostajan tulisi olla selvillä eri prostituutujen taustoista. Jotta olisi mahdollisuus todeta ihmiskauppa, olisi tuomioistuimen tullut julkisessa oikeudenkäynnissä todistaa siihen syyllistyminen.

Paritusta koskevaan pykälään esitetään rangaistusta myös sille, joka välittää yhteystietoja tai muutoin markkinoi seksin ostamista. Stakes esittää, että tätä pykälää selvennettäisiin siten, että se käsittäisi myös lehdistössä, internetissä ja puhelimitse tapahtuvan seksin markkinoinnin. Tämä olisi tarpeen erityisesti lasten suojelemiseksi kyseenalaisilta mainoksilta.

Törkeän parituksen lisääminen lakiin on varsin tarpeen ottaen huomioon, että toiminta saat-
taa olla järjestelmällistä ja laajamittaista, ja nykyinen rangaistusasteikko on vanhentunut.

Ihmiskauppaa ja törkeää ihmiskauppaa koskevien rangaistussäännösten lisääminen rikosla-
kiin on perusteltua, samoin oikeushenkilön rangaistusvastuun ulottaminen koskemaan pari-
tusta, törkeää paritusta, ihmiskauppaa ja törkeää ihmiskauppaa.

Stakes kannattaa myös esitystä telekuuntelun mahdollistamisesta silloin, kun epäillään ih-
miskauppaa, törkeää ihmiskauppaa tai törkeää paritusta.

Tämä lausunto on käsitelty Stakesin johtoryhmän kokouksessa 1.10. 2003

Pääjohtaja

Vappu Taipale

Tulosaluejohtaja

Sirpa Taskinen